

ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЈЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

www.iph.mk

Ул." 50 Дивизија " бр.6, 1000 СКОПЈЕ

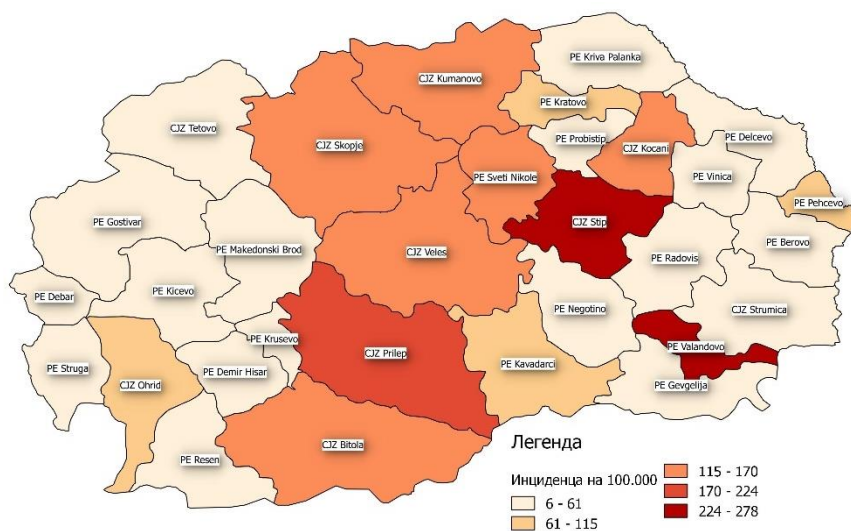
Тел: 02 3 125 044, 3 223 033; Факс: 02 3 223 354

СЕКТОР ЗА КОНТРОЛА И ПРЕВЕНЦИЈА НА ЗАРАЗНИ БОЛЕСТИ

ОДДЕЛЕНИЕ ЗА СЛЕДЕЊЕ И НАДЗОР НАД ЗАРАЗНИТЕ БОЛЕСТИ

БИЛТЕН

за движењето на акутните заразни заболувања во Р. Македонија
во месец **мај 2016**

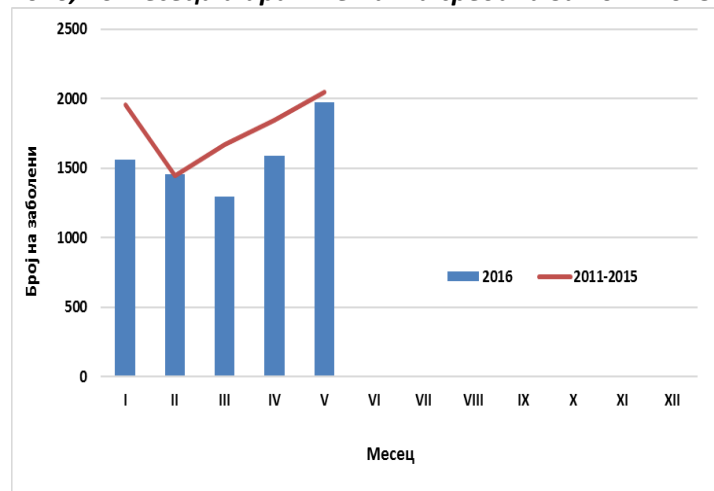

Скопје, 16.06.2016

Во текот на месец мај 2016 година, во Република Македонија регистрирани се вкупно **1.974 заболени лица** од акутни заразни заболувања (не сметајќи ги грипот, туберкулозата, СИДА-та, АФП и хроничните носителства на хепатитис Б и Ц) со вкупна инциденца од **95,4/100.000 жители**.

Во однос на претходниот месец, регистрирано е зголемување на бројот на заболени лица кое изнесува 24,0%. Во однос на мај 2015, се бележи зголемување на пријавени заболени лица за 59,3%, додека во однос на аритметичката средина за периодот 2011–2015 има намалување за 3,5% (Графикон 1).

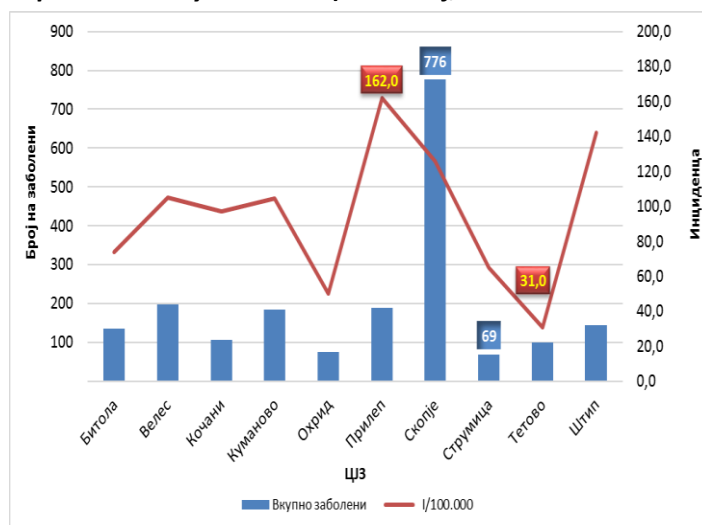
Графикон 1. Број на заболени од заразни болести во 2016, по месеци и аритметичка средина за 2011-2015

Во месец мај, најголем број акутни заразни заболувања се регистрирани на територија на ЦЗ Скопје (n=776 или 39,3%), а најмал во ЦЗ Струмица (n=69 или 3,5%).

Највисока инциденца е регистрирана на територијата на ЦЗ Прилеп (162,0/100.000), а најниска во ЦЗ Тетово (31,0/100.000) (Графикон 2).

Графикон 2: Број на заболени и инциденца од акутни заразни заболувања по ЦЗ во мај, 2016

Десетте најчесто пријавувани акутни заразни заболувања, во мај, учествуваат со 99,0% во вкупниот број на заболени во месецот и бележат морбидитет од 94,4/100.000 жители (Табела 1).

Првите две најчести заразни заболувања, учествуваат со 90,1% во вкупниот број на заболени, а со 91,0% во десетте најчесто регистрирани акутни заразни заболувања во месец мај 2016 година.

Табела 1: Десет најчесто пријавувани акутни заразни заболувања во мај, 2016

Заболување	Број	1/100.000
Овчи сипаници	1087	52,5
Ентероколитиси	692	33,4
Бактериски алиментарни инфекции и интоксикации	58	2,8
Скарлатина	32	1,5
Шуга	31	1,5
Инфективна моноклеоза	17	0,8
Салмонелози	12	0,6
Вирусен хепатитис Б	13	0,6
Инфекции предизвикани од E.Coli	8	0,4
Инфекции со Хламидија	4	0,2
	1954	94,4

Во текот на мај, **најчесто** регистрирано акутно заразно заболување се **овчите сипаници**, со 1087 случаи. Во вкупниот број на заболени во месецот учествуваат со 55,1%, а во групата на десетте најчести заразни заболувања со 55,6%.

Во однос на претходниот месец април 2016, бројот на заболени од овчи сипаници е зголемен за 46,1%. Во однос на месец мај 2015 се регистрира три пати поголем број на заболени, а во однос на аритметичката средина 2011-2015, регистрирано е зголемување 25,5% .

Во вкупниот број на регистрирани овчи сипаници во 2016, пријавените случаи во мај учествуваат со 27,8%, додека во вкупниот број на регистрирани акутни заразни заболувања во 2016 година, овчите сипаници учествуваат со 49,7%.

Кумулативниот број на заболени од овчи сипаници во 2016 е зголемен за 82,1% во однос на кумулативата во истиот период во 2015.

На **второ место** по број на регистрирани заболени во месец мај се **ентероколитите** (n=692), кои во вкупниот број на заболени во месецот учествуваат со 35,1%, а во групата на десет најчести заразни заболувања со 35,4%.

Во однос на претходниот месец, се регистрира зголемен број на заболени лица од ентероколити за 6,8%. Во однос со месец мај 2015 година е регистрирано зголемување од 5,8 а со просекот за периодот 2011-2015, регистрирано е намалување од 19,3%.

Во вкупниот број на пријавени ентероколити во 2016, бројот на заболени во мај учествува со 22,8%. Во вкупно регистрираните акутни заразни заболувања во 2016 година, учеството на ентероколитите е со 38,5%.

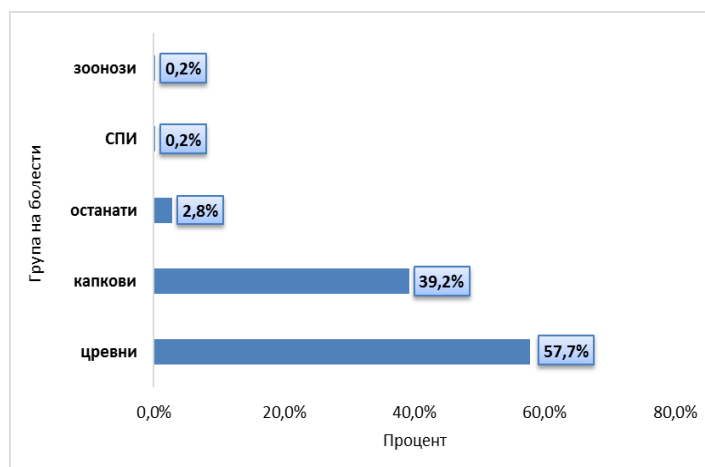
Кумулативниот број на заболени од ентероколити во 2016 е намален за 15,0% во однос на кумулативата за истиот период во 2015 година.

Во однос на поделбата на **акутните заразни заболувања по групи**, најголем број од заболувањата во мај припаѓаат на групата **капкови заразни заболувања** (n=1139, 57,8%) со инциденца од 55,0/100.000 (Графикон 3). Од нив, најголем процент чинат пријавите за овчи сипаници со 95,4% (n=1087, I=52,6/100.000). Регистрирани се 32 случаи на скарлатина (2,8%; I=1,5/100,000). како и 17 случаи на инфективна мононуклеоза (1,5%; I=0,8/100,000).

Во оваа група се пријавени и 2 случаи на легионерска болест и еден случај на заушки.

На второ место во мај е групата на **цревни заразни заболувања**, се пријавени 773 заболени (39,2%) и инциденца од 37,4/100.000 жители (Графикон 3). Од нив, најголем процент (89,5%) и број (n=692; I=33,5/100.000) се ентероколитите. На второ место се 58 случаи на бактериски алиментарни инфекции и интоксикации (7,5%; I=2,8/100.000). Пријавени се 12 случаи на салмонелози (1,6%; I=0,6/100.000) и 8 случаи на инфекции предизвикани од E. Coli (1,0%; I=0,4/100,000). Во ова група регистрирани се и по еден случај на вирусен хепатит А, кампилобактериоза и шигелоза.

Графикон 3: Структура на заболени по групи на заболувања во мај, 2016

Во групата на **останати акутни заразни заболувања**, во мај, се регистрирани 55 случаи (2.8%, I=2,7/100.000). Од нив, најбројни (n=31, 56,4%) се случаите на шуга со I=1,5/100.000, а регистрирани се и 13 случаи на вирусен хепатитис Б, 4 случаи со неодреден вирусен хепатит, 3 случаи со маларија, 2 случаи на вирусен енцефалитис, и по еден случај на вирусен хепатит Ц и бактериски менингит.

Зоонозите како група во месец мај се регистрираат со вкупно 3 заболени лица (0,2%; I=0,1/100.000). Регистрирани се по еден случај на тетанус, бруцелоза и ехинококоза. (Табела 1 - Прилог).

Во текот на месец мај, регистрирани се три случаи на импортирана маларија. Се работи за македонски државјани од Гостивар, Тетово и Скопје. Двајца од нив престојувале во Централна Афричка Република, а пациентот од Скопје во Ангола. Пациентите биле хоспитализирани на КИБФС, кај трите случаи е дијагностицирана маларија предизвикана од *P. Falciparum*.

ХИВ/СИДА И ДРУГИ СЕКСУАЛНО ПРЕНОСЛИВИ ИНФЕКЦИИ

Во текот на мај, регистрирани се вкупно 5 случаи на ХИВ/СИДА, а еден од нив е пријавен во месец април. Сите регистрирани се од машки пол, а во однос на возраста два лица се од 20-30 години, а три лица се на возраст од 30-39 години. Според местото на живеење четири лица се од Скопје, и еден од Штип.

Согласно евиденцијата на пријавените случаи (заклучно со 30.04.2016), кумулативниот број на лица регистрирани со ХИВ/СИДА за периодот 1987–2016, изнесува **292**, при што:

- лица болни од СИДА - **174**
- ХИВ позитивни лица - **118**
- починати лица - **80**, и
- лица кои живеат со ХИВ/СИДА - **212**.

Во однос на другите **сексуално преносливи инфекции**, во текот на мај се пријавени 4 случаи на инфекции предизвикани од хламидија (Графикон 3, Табела 3 - Прилог).

ВАКЦИНО-ПРЕВЕНТАБИЛНИ ЗАБОЛУВАЊА

Регистрирани се вкупно 15 лица (I=0,7/100.000) со заболувања против кои се спроведува задолжителна континуирана имунизација (без туберкулоза) (Табела 2 - Прилог).

Регистрирани се 13 лица со вирусен хепатит Б кои согласно Календарот за имунизација не подлежат на задолжителна вакцинација, и истите не се вакцинирани.

Во текот на месец мај, пријавен е еден случај на заразни заушки. Во однос на вакциналниот статус, заболеното лице е не е вакцинирано, а дијагнозата е поставена клинички.

Во текот на мај, регистриран е еден случај со тетанус со смртен исход, кој е обработен во текстот подолу.

Смртни случаи

Во текот на месец мај пристигна една *пријава за смртен случај од акутно заразно заболување – Tetanus*.

Се работи за 84-годишна жена од Струмица која имала повреда на горниот екстремитет на 11.04.2016 година. На преглед се јавила на 21.04.2016 односно после појава на првите симптоми на тетанус. Раната од повредата не била хируршки обработена пред да се појави болеста. Пациентката не била вакцинирана против оваа болест. Пациентката била 10 дена хоспитализирана на КИБФС Скопје. Смртниот исход како резултат на основното заболување настанал на 03.05.2016 година.

Епидемии

Во текот на месец мај пристигна една пријава за епидемија на заразна болест до ИЈЗ.

На 09.05.2016 година, ЦЈЗ Охрид пријави епидемија на алиментарна интоксикација. Се работи за епидемија на труење со храна кај лица кои престојувале во хотел “Климентица” – во Охрид. Од експонирани 40 лица, во епидемијата заболеле 20 лица. ЦЈЗ Охрид во соработка со ДСЗИ и АХВ извршија санитарно- хигиенски и епидемиолошки увид во ресторанот во Охрид. Земени се материјали за микробиолошка анализа од вработените, мостри од храната и брисеви од работни површини и садови. Од страна на ЦЈЗ Охрид предложени се соодветни санитарно-хигиенски и против епидемиски мерки. Епидемијата е одјавена на 10.05.2016.

ИНФЛУЕНЦА/ ЗАБОЛУВАЊА СЛИЧНИ НА ИНФЛУЕНЦА

Согласно последниот извештајот на **FluNewsEurope**, активноста на вирусот на грип продолжи да опаѓа во земјите од Европскиот Регион, а најголем дел (98%) пријавиле ниска активност. Вкупно 56% од откриените вируси во сентинел надзорот за оваа сезона се Influenza A, а 44% се Influenza B. Од детектираните Influenza A вируси, најголем дел отпаѓаат на поттипот A(H1N1)pdm09 (86% од субтипизираните), а од Influenza B - на B/Victoria (96%).

Во текот на месец мај во Република Македонија се регистрирани вкупно 111 случаи на грип/заболувања слични на грип, со инциденца 5,4/100.000 жители. Најголем број на заболени се пријавени од ЦЈЗ Тетово (56), ЦЈЗ Прилеп (15) и ЦЈЗ Куманово (14). Највисока инциденца е забележана во ЦЈЗ Тетово (I=28,0/100.000).

Од почетокот на сезоната пријавени се вкупно 29.094 заболени лица (I=1.406,1/100.000). Од нив, најголем број се пријавени од ЦЈЗ Прилеп (3.563), ЦЈЗ Струмица (3.287) и ЦЈЗ Скопје (3.119). Највисока кумулативна инциденца е забележана во ПЕ Свети Николе и изнесува 5.167,7/100.000, а висока кумулативна инциденца е регистрирана во ЦЈЗ Охрид (4.550,1/100.000) и ПЕ Кавадарци (4.008,5/100.000).

Најголем број на заболени се пријавени во возрастната група од 15-64 години – 19.146 случаи (65,8%; I=1.311,9/100.000), а најголема кумулативна инциденца од 2.434,2/100.000 се регистрира кај децата/учениците на возраст од 5-14 години, како и кај децата на возраст од 0-4 години каде инциденцата изнесува 1.891,7/100.000 жители.

Во Вирусолошката лабораторија на ИЈЗ од почетокот на сезоната 2015/2016 пристигнати се вкупно 112 примероци, од кои 29,5% (n=33) се позитивни на вирусот на грип. Од позитивните примероци 55,6% (n=18) се Influenza A (10 се A/H1N1pdm09, 1 е A/H3N2 и 7 се Influenza A – нетипизирани), додека 45,5% (n=15) се Influenza B.

ЛАБОРАТОРИСКИ ИЗОЛИРАНИ ИЛИ НА ДРУГ НАЧИН ДОКАЖАНИ ПРИЧИНТЕЛИ НА ЗАРАЗНИ ЗАБОЛУВАЊА И РЕЗИСТЕНЦИЈА НА АНТИБИОТИЦИ

Во овој Билтен е даден приказ на евидентираните *Пријави за изолиран-доказан причинител на заразна болест и резистенција на антибиотици* пристигнати во ИЈЗ во текот на месец мај, 2016 година (n=388).

Пријави за микробиолошки изолати или на друг начин докажани причинители на заразни заболувања се добиени од лаборатории од 10-те Центри за јавно здравје и 4 Подрачни единици.

Во најголем број и процент регистрирани се пријави за докажан микробиолошки причинител од ЦЈЗ Скопје (n=262 или 67,5%), ЦЈЗ Куманово (n=34 или 8,7%) и ЦЈЗ Битола (28 или 7,2%).

Од регистрираните пријави за микробиолошки докажани причинители на заразно заболување, најчесто докажани/изолирани причинители во мај се *MRSA* (n=87, 22,4%), *Chlamydia trachomatis* (n=53, 13,6%) *Rota virus* (n=36, 9,2%) и *Hepatitis virus C* (n=30, 7,7%) (Табела 4 - Прилог).

БОЛЕСТИ КОИ СЕ РЕГИСТРИРААТ КАЈ МИГРАНТИТЕ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Од страна на ЦЈЗ Куманово во текот на месец мај е пријавен еден случај од Авганистан кој бил сместен во кампот во Табановце. Кај пациентот се регистрирани овчи сипаници.

Досега се вкупно регистрирани 67 заболени лица во кампот во Табановце. Најголем број лица се пријавени со ентероколит – 27 (40,3%). На второ место е шугата со 17 заболени лица или 25,3%, а следат бактериските алиментарни инфекции и интоксикации со 14 заболени лица (20,9%) и овчите сипаници со 9 заболени лица.

ЦЈЗ Куманово и ПЕ Гевгелија и понатаму континуирано ја следат ситуацијата и изготвуваат редовни извештаи за состојбата.

Кузмановска Г., Алексоски Б., Караџовски Ж., Ставридис К., Микиќ В., Кочински Д., Балажи Л., Цветановска Ж., Столеска Илиоска Р., Синани Ф., Исмани М.